ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE V (1962)

wmptm 1897

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Protokół z Walnego Zgromadzenia Polskiego Towarzystwa Matematycznego w dniu 21 kwietnia 1961 r.

Obecni: 4 członków Prezydium Zarządu Głównego i 38 delegatów Oddziałów.

Obrady otworzył prezes PTM prof. Tadeusz Ważewski. Chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłych w ostatnim okresie członków PTM: prof. Witolda Wolibnera, dra Józefa Makarewicza oraz mgra Przemysława Zbijewskiego.

Prof. Ważewski przekazał przewodniczenie w obradach Walnego Zgromadzenia wiceprezesowi PTM, prof. R. Sikorskiemu.

Ustalono następujący porządek obrad:

1. Przyjęcie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2. Sprawozdanie Zarządu Głównego PTM,
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
4. Dyskusja,
5. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
6. Wnioski Zarządu Głównego, Oddziałów i agend PTM,
7. Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1962,
8. Wybór Prezydium Zarządu Głównego PTM,
9. Wybór Komisji Rewizyjnej PTM,
10. Wybór Jury nagród PTM,
11. Wolne wnioski.

ad. 1. Protokół został przyjęty bez zmian.

ad. 2. Wiceprezes PTM, prof. R. Sikorski, omówił sprawozdanie Zarządu Głównego PTM za rok 1960, patrz str. 127. Sprawozdanie za rok 1960 zostało uzupełnione informacjami o działalności PTM w okresie 1. I-20. IV. 61. W okresie tym szczególnie ożywioną działalność rozwinęła Podkomisja do Spraw Reformy Programów i Metod Nauczania Matematyki w Szkołach Średnich.

Zarząd PTM poczynił starania o zorganizowanie zbiorowego wyjazdu zainteresowanych członków PTM na sympozjum topologiczne w Pradze. W lutym 1961 r. Polska Akademia Nauk przyznała dotację dla PTM na rok 1961 w wysokości wyższej o około 45 000 zł niż w latach ubiegłych.

Zarząd PTM załatwił pomyślnie sprawę podwyżki honorarium za recenzje prac matematycznych.

Zgodnie z regulaminem nagród PTM zostały podane w sprawozdaniu nazwiska osób nagrodzonych w r. 1960.

Skarbnik PTM, prof. W. Sadowski, odczytał sprawozdanie finansowe PTM za rok 1960.

ad 3. Doc. L. Jeśmanowicz odczytał sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. Prof. Sikorski w imieniu Zarządu Głównego zwrócił uwagę na pewne nieścisłości, jakie ten protokół zawiera: 1) numeracja dokumentów kasowych jest ciągła, natomiast ułożenie ich jest nieciągłe, gdyż dowody poszczególnych Oddziałów znajdują się w oddzielnych teczkach, 2) powoływanie przez Zarząd Główny do Komitetów Olimpiady Matematycznej osób nie należących do PTM nie jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami, 3) zjazd matematyczny w roku 1953 nie był zjazdem PTM. Obecni przedstawiciele Komisji Rewizyjnej przyjęli te sprostowania.

ad. 4. Prof. Janowski, przewodniczący Komisji Szkolnictwa Średniego, złożył krótkie sprawozdanie z pracy Komisji i z działalności PTM w dziedzinie współpracy ze szkołą średnią. Praca ta w ostatnim okresie nie odbiegała od form tradycyjnych. Natomiast szczególną aktywność rozwinęła Podkomisja Reformy Programów i Metod Nauczania Matematyki w Szkole Średniej. Prof. Janowski omówił szczegółowiej wyniki ankiety PTM, wyniki dyskusji nad zagadnieniami programów przeprowadzonej na posiedzeniach wszystkich Oddziałów oraz prace samej Podkomisji. Na podstawie ankiety i dyskusji Podkomisja ułożyła projekt nowego programu matematyki w klasach V-XII nowego typu szkoły średniej oraz przygotowała referaty, które będą wygłoszone na konferencji programowej organizowanej wspólnie z Ministerstwem Oświaty w dniu 22. IV br. Podkomisja pragnie wziąć żywy udział w dalszych pracach komitetów programowych Ministerstwa Oświaty, aby jej dezyderaty znalazły odbicie w nowych programach.

Prof. Straszewicz, przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Matematycznej przedstawił wyniki Olimpiady w ostatnim roku. Podkreślił udział wielu poważnych pracowników nauki w pracach Komitetów Okręgowych. W roku bieżącym odbędzie się międzynarodowa Olimpiada Matematyczna w Bukareszcie, w której weźmie udział 8 zawodników polskich. Komitet Główny widziałby chętnie pomoc członków PTM w formie nadsyłanych ciekawych zadań. Prof. Sikorski zwrócił uwagę na konieczność przyznania pewnych praw tym zawodnikom Olimpiady, którzy dochodzą do finału (III stopień zawodów), a którzy nie uzyskują dyplomu. Należałoby im zagwarantować wstęp bez egzaminów na uniwersyteckie studia matematyczne w celu zwiększenia dopływu zdolnych studentów na matematykę. Będą podjęte starania w tym kierunku. Prof. Bielecki

zwrócił uwagę na znikome wynagrodzenia sekretarzy okręgowych komitetów Olimpiady oraz na duże trudności natury buchalteryjnej w ich pracy. Mgr Mąkowski podniósł ważną sprawę konieczności zwiększenia udziału zawodników z ośrodków oddalonych od centrów naukowych. Jak wykazuje praktyka, na terenie Oddziału Toruńskiego dobrze tę rolę spełniają międzyszkolne koła matematyczne. Doc. Wakulicz jest zwolennikiem rozszerzenia tematyki zawodów poza program szkoły średniej. Należałoby pozwolić zawodnikom na wskazanie działu, w zakresie którego pragnęliby rozwiązywać zagadnienia w ramach konkursu.

O pracy Komisji Popularyzacji Matematyki mówił doc. Jeśmanowicz. Komisja opracowała program swojej działalności i zainteresowała nim Zarządy Oddziałów. Przedstawiając powyższy program doc. Jeśmanowicz zwrócił uwagę na konieczność podjęcia akcji odczytów popularnych w każdym Oddziale oraz na konieczność wzmożenia popularyzacji osiągnięć matematycznych jak również nazwisk wielkich matematyków i ich dzieł. W dyskusji nad zagadnieniami popularyzacji przemawiali prof. Straszewicz, doc. Krysicki, doc. Krygowska oraz prof. T. Ważewski. Wskazano na konieczność wykorzystania telewizji, wydania serii znaczków pocztowych z portretami matematyków, konieczność uwzględnienia na zebraniach PTM w większym stopniu odczytów ogólnych i przeglądowych. Poparto również projekt doc. Jeśmanowicza wydania książki pt. *Matematycy w anegdocie.*

Doc. M. Stark złożył sprawozdanie w imieniu obu redakcji Roczników. Poinformowawszy o stanie bieżących prac komitetów redakcyjnych wskazał na trudności finansowe Roczników i na grożące zmniejszenie objętości Wydawnictw PTM. Doc. Stark zwrócił się również do delegatów o nadsyłanie do Wiadomości Matematycznych artykułów przeznaczonych dla nauczycieli oraz artykułów popularnych opracowanych na podstawie ciekawszych odczytów. Ważne jest również, aby członkowie PTM, kierujący poszczególnymi agendami, dostarczali Redakcji Wiadomości Matematycznych aktualne informacje o bieżącej pracy (Podkomisja programowa, Komitet Główny Olimpiady Matematycznej itd.).

Doc. Stark podniósł sprawę przeciągających się prac nad zapoczątkowanym w roku 1952 wydaniem dzieł wybranych Stefana Banacha, Stanisława Zaremby, Juliusza Pawła Schaudera oraz Józefa Marcinkiewicza. Po dyskusji, w której wzięli udział prof. Hartman, prof. Ważewski, prof. Orlicz, prof. Zahorski, Walne Zgromadzenie zobowiązało Zarząd Główny, by zwrócił się do Instytutu Matematycznego PAN o przyspieszenie akcji wydawania dzieł Banacha, Zaremby i Schaudera.

Prof. Sikorski zwrócił się do delegatów o wypowiedzenie się w sprawie sugestii Komisji Rewizyjnej, aby zorganizować zjazd PTM. Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Głównego doc. K. Tatarkiewicz podjął inicjatywę urządzania corocznych zjazdów połączonych z obradami Walnego

Zgromadzenia, ale opinia Zarządu Głównego była podzielona. W sprawie tej zabrali głos prof. Krzyżański, doc. Stark, prof. Orlicz, prof. Bielecki, doc. Krysicki oraz prof. Marczewski. Wyrażone zostały następujące opinie:

1. Przeciwko organizowaniu częstych zjazdów przemawiają następujące argumenty: obecna organizacja życia naukowego stwarza częste i łatwe kontakty pomiędzy różnymi środowiskami; lepsze wyniki od dużych zjazdów dają konferencje naukowe, obradujące nad wybranymi zagadnieniami; brak funduszów na organizację zjazdów.

2. Za organizowaniem zjazdów przemawiają następujące argumenty: zjazdy ważne są szczególnie dla młodej kadry naukowej; udział w zjazdach matematyków zagranicznych ułatwia kontakty naukowe; trudności finansowe nie powinny stanowić przeszkody i PTM powinno, podobnie jak inne organizacje, uzyskać odpowiednie fundusze; część wydatków chętnie pokryją sami członkowie.

Wobec rozbieżności poglądów przeprowadzono orientacyjne głosowanie nad samą zasadą, czy organizować, czy też nie organizować w przyszłości zjazdów PTM. Za urządzaniem zjazdów głosowało 17 delegatów, przeciwko 5, reszta delegatów, w liczbie 12 osób, wstrzymała się od głosu.

Poparto wniosek prof. Marczewskiego, aby przy okazji Walnego Zgromadzenia organizować imprezy naukowe, oraz aby zawiadamiać Oddziały PTM o wszystkich konferencjach naukowych organizowanych przez Instytut Matematyczny PAN.

ad. 5. Wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu został uchwalony jednomyślnie.

Następnie przyjęto przez aklamację wniosek doc. Starka wyrażający podziękowanie ustępującemu Zarządowi Głównemu za owocną i sprężystą działalność.

ad. 6. Po dyskusji uchwalone zostały kolejno następujące wnioski:

1. Walne Zgromadzenie PTM upoważnia Prezydium Zarządu Głównego do swobodnego ustalania jakie osoby lub zespoły osób spośród członków Prezydium, a wyjątkowo sposród pracowników biura Zarządu Głównego, mają prawo podpisu w imieniu Zarządu Głównego PTM w bankach, w których Zarząd Główny posiada swoje konto.

Uchwałę tę podjęto jednomyślnie.

2. Walne Zgromadzenie przyjmuje rezygnację następujących członków Komitetu Redakcyjnego Wiadomości Matematycznych: prof. dra Adama Bieleckiego i dra Aleksandra Pełczyńskiego.

Walne Zgromadzenie powołuje w skład Komitetu Redakcyjnego Wiadomości Matematycznych doc. dr Zofię Krygowską, mgra Andrzeja Mąkowskiego oraz doc. dra Zdzisława Opiala.

Uchwałę tę podjęto jednomyślnie. Wyrażono podziękowanie prof. Bieleckiemu i dr Pełczyńskiemu za dotychczasową pracę w Komitecie Redakcyjnym.

3. Walne Zgromadzenie zmienia § 6 regulaminu nagród im. S. Banacha, S. Mazurkiewicza i S. Zaremby przez zastąpienie liczby sześć liczbą dziewięć. Zmiana ta nadaje pierwszemu zdaniu tego regulaminu następujące brzmienie: „Nagrody przyznaje jury złożone z prezesa PTM (lub jego zastępcy) jako przewodniczącego i z dziewięciu osób wybieranych przez Walne Zgromadzenie PTM, zwykłą większością głosów, na okres kadencji Zarządu Głównego PTM".

Uchwała została przyjęta przez wszystkich obecnych przy jednym wstrzymującym się od głosu.

4. Walne Zgromadzenie zmienia regulamin nagród PTM dla młodych matematyków w następujący sposób:

a. Paragraf 3 otrzymuje następujące nowe brzmienie: „§ 3. Do nagród przedstawieni być mogą tylko ci matematycy, którzy nie ukończyli lub ukończą 28 lat życia w roku, za który przyznawana jest nagroda, mieszkający w Polsce i mający obywatelstwo polskie".

b. Paragraf 5 otrzymuje następujące brzmienie: „§ 5. Nagrody przyznawane będą za prace, zespoły prac lub książki wnoszące do nauki istotnie nowe, wartościowe wyniki ogłoszone drukiem w kraju lub za granicą". Uchwałę tę podjęto znaczną większością głosów (przy 3 głosach sprzeciwu).

5. Walne Zgromadzenie ustala następujący tryb przyjmowania do PTM członków nadzwyczajnych:

1) Walne Zgromadzenie PTM upoważnia Prezydium Zarządu Głównego do przyjmowania członków nadzwyczajnych PTM, jeśli zgłoszenie następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy PTM oraz Amerykańskim Towarzystwem Matematycznym (AMS) lub jeśli zgłoszenie wpływa bezpośrednio do Prezydium Zarządu Głównego.

2) Jeśli przyjmowany członek nadzwyczajny nie wskazuje Oddziału, którego pragnie być członkiem, zostaje przydzielony automatycznie do Oddziału Warszawskiego.

3) Liczba członków nadzwyczajnych w Oddziale nie wpływa na liczbę delegatów na Walne Zgromadzenie PTM.

Uchwała ta podjęta została jednomyślnie.

6. Walne Zgromadzenie PTM zmienia składkę roczną ze zł 50— na zł 75— płatną w ratach półrocznych. Każdy członek PTM, który nie zalega ze składkami, otrzymuje bezpłatnie Wiadomości Matematyczne oraz Prace Matematyczne. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1961 r.

Uchwałę tę podjęto znaczną większością głosów przy 2 głosach przeciwnych i 7 wstrzymujących się.

Wniosek Oddziału Krakowskiego w sprawie zwiększenia honorarium za odczyty przekrojowe na posiedzeniach Oddziałów do wysokości zł 300 — postanowiono po dyskusji odesłać do rozważenia Zarządowi Głównemu PTM.

Wniosek Zarządu Oddziału Krakowskiego w sprawie wystąpienia do Rady Głównej Min. Szkolnictwa Wyższego o udzielanie uniwersytetom pewnej swobody w przesuwaniu liczby godzin i terminów niektórych wykładów kursowych na studiach matematycznych postanowiono nie rozpatrywać jako nie podlegający kompetencji PTM.

Wniosek Oddziału Krakowskiego w sprawie spowodowania zmian w zamierzonej publikacji wersji francuskiej artykułu B. Knastera pt. *Zygmunt Janiszewski* (40-lecie śmierci), przekazano Zarządowi Głównemu w celu omówienia tej sprawy z komitetem redakcyjnym.

ad. 7. Prof. Sadowski przedstawił projekt preliminarza budżetowego PTM na rok 1962. Dość znaczny wzrost wydatków w porównaniu z rokiem ubiegłym jest wynikiem głównie zwiększenia wydatków na wydawnictwa oraz pewnym zwiększeniem wydatków na cele podstawowe. Wydatki administracyjne przewidziane zostały w dotychczasowej wysokości. Ogólne wydatki określone zostały sumą zł 600395. Preliminarz uchwalono jednomyślnie.

ad. 8, 9, 10. W tajnym głosowaniu zostało wybrane Prezydium Zarządu Głównego w następującym składzie:

1. prezes — prof. Władysław Ślebodziński,
2. wiceprezes — prof. Roman Sikorski,
3. skarbnik — prof. Wiesław Sadowski,
4. sekretarz — dr Tadeusz Iwiński.

W wyniku głosowania w skład Komisji Rewizyjnej weszli prof. Zygmunt Butlewski, doc. Leon Jeśmanowicz, prof. Jerzy Łoś.

W skład Jury nagród PTM weszli prof. Karol Borsuk, prof. Kazimierz Kuratowski, prof. Jerzy Łoś, prof. Edward Marczewski, prof. Stanisław Mazur, prof. Andrzej Mostowski, prof. Władysław Orlicz, prof. Czesław Ryll-Nardzewski, prof. Tadeusz Ważewski.

ad. 11. Wolnych wniosków nie zgłoszono.